

คำวินิจฉัยของ พลโท จุล อติเรก ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๖๐/๒๕๕๕

วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคเสรีไทย

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคเสรีไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง โดยข้อเท็จจริงตามคำร้องได้ความว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคเสรีไทยเป็นพรรคการเมืองเมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ต่อมา พรรคเสรีไทยแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า พรรคได้จัดประชุมใหญ่วิสามัญประจำปี ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๕ ซึ่งที่ประชุมมีมติเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคเสรีไทย พ.ศ. ๒๕๕๒ หมวด ๑๖ ข้อ ๑๐๘ โดยเปลี่ยนเป็น “ข้อ ๑๐๘ พรรคเสรีไทยมีความมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนการสถาปนาระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขให้มั่นคงสถาพรสืบไป ฉะนั้น สมาชิกพรรคจะช่วยกันดำรงรักษาพรรคให้คงอยู่คู่ปวงชนชาวไทย จนสุดความสามารถ หรือที่ประชุมใหญ่พรรคมีมติด้วยคะแนนเสียงสามในสี่ขององค์ประชุมให้เลิกพรรค” นายทะเบียนพรรคการเมืองตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคเสรีไทย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕ ประกาศ ณ วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และในการประชุมใหญ่วิสามัญดังกล่าว พรรคก็ได้มีมติเอกฉันท์อนุมัติยุบเลิกพรรค เนื่องจากสถานการณ์มีปัญหาต่างๆ รวมทั้งค่าใช้จ่ายในพรรคไม่เพียงพอ

นายทะเบียนพรรคการเมืองเห็นว่า มีเหตุต้องเลิกพรรคการเมืองตามข้อบังคับพรรค และตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคเสรีไทย

นายสมเดช บัวนกระโทก หัวหน้าพรรคเสรีไทย มีหนังสือชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคเสรีไทยเป็นพรรคการเมือง พรรคแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า พรรคได้จัดประชุมใหญ่วิสามัญประจำปี ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ ในวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๕ โดยมีมติเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคเสรีไทย พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๑๐๘ และในการประชุมคราวเดียวกันนี้ได้มีมติเห็นชอบอนุมัติยุบเลิกพรรคเสรีไทยตามข้อบังคับที่เปลี่ยนแปลงใหม่เป็นเอกฉันท์ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคเสรีไทยตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองร้องขอ

จึงมีประเด็นต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งให้ยุบพรรคเสรีไทตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง หรือไม่ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้ (๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมือง” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใด มีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายใน สิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหตุดังกล่าว เกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น”

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคเสรีไท (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕ แล้ว เมื่อที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปีของพรรคเสรีไท มีมติให้ยุบเลิกพรรคเสรีไท ตามข้อบังคับ ไม่ได้แย้งหรือคัดค้านคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองและขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ มีคำสั่งยุบพรรคเสรีไท

พิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุให้ต้องยุบพรรคเสรีไทตามข้อบังคับพรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑)

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยให้ยุบพรรคเสรีไท ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

พลโท จุล อติเรก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ